

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. spalio 3 d.
(OR. en)

13121/23

LIMITE

CORLX 876
CFSP/PESC 1263
CSDP/PSDC 652
CSC 452
COEST 514
CIVCOM 230
EUM ARMENIA 10

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: Europos Sąjungos ir Armėnijos Respublikos susitarimas dėl Europos Sąjungos misijos Armėnijoje (EUMA) statuso

PUBLIC

EUROPOS SAJUNGOS
IR ARMĖNIJOS RESPUBLIKOS
SUSITARIMAS
DĖL EUROPOS SAJUNGOS MISIJOS ARMĖNIJOJE
(EUMA) STATUSO

EUROPOS SĄJUNGA (toliau – ES)

ir

ARMĖNIJOS RESPUBLIKA (toliau – priimančioji valstybė),

toliau abi kartu vadinamos Šalimis,

ATSIŽVELGDAMOS Į:

- 2022 m. gruodžio 27 d. Armėnijos Respublikos užsienio reikalų ministro laišką Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai,
- 2023 m. sausio 23 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2023/162 dėl Europos Sąjungos misijos Armėnijoje (EUMA)¹,
- tai, kad šis Susitarimas nepažeis Šalių teisių ir įsipareigojimų pagal tarptautinius susitarimus ir kitus tarptautinių teismų steigimo dokumentus,

SUSITARĖ:

¹ ES OL L 22, 2023 1 24, p. 29.

1 STRAIPSNIS

Taikymo sritis ir apibrėžtys

1. Šis Susitarimas taikomas Europos Sąjungos misijai Armėnijoje ir jos personalui.
2. Šis Susitarimas taikomas tik Armėnijos Respublikos teritorijoje.
3. Šiame Susitarime:
 - a) misija EUMA arba misija – ES misija Armėnijoje (EUMA), Europos Sąjungos Tarybos įsteigta Sprendimu (BUSP) 2023/162, įskaitant jos sudedamąsias dalis, padalinius, būstines ir personalo narius, dislokuotus priimančiosios valstybės teritorijoje ir paskirtus misijai EUMA.

Priimančioji valstybė misiją EUMA laiko diplomatine misija muitinės reikalų srityje;
 - b) misijos vadovas – misijos EUMA vadovas, kurį skiria Europos Sąjungos Taryba;
 - c) Europos Sąjunga arba ES – ES nuolatiniai organai ir jų personalas;

- d) misijos EUMA personalas – misijos vadovas, personalas, kurį komandiruoja ES valstybės narės, Europos išorės veikslių tarnyba (EIVT) bei ES institucijos ir ES narėmis nesančios valstybės, kurias ES pakvietė dalyvauti misijoje EUMA, tarptautinis personalas, kurį misija EUMA samdo sutarčių pagrindu, dislokuotas misijai parengti, remti ir įgyvendinti, ir personalas, atliekantis su misija susijusį siunčiančiosios valstybės, ES institucijos arba EIVT pavedimą. Misijos personalui nepriklauso komerciniai rangovai ar vietoje įdarbintas personalas;
- e) būstinė – misijos EUMA būstinė Armėnijos Respublikoje;
- f) siunčiančioji valstybė – ES valstybė narė arba valstybė, kuri nėra ES narė, kuri komandiravo personalą į misiją;
- g) infrastruktūra – visi pastatai, patalpos, įranga ir žemė, reikalingi misijos veiklai vykdyti bei misijos personalui apgyvendinti;
- h) vietoje įdarbintas personalas – priimančiosios valstybės pilietybę turintys arba nuolat joje gyvenantys personalo nariai;
- i) oficiali korespondencija – visa su misija EUMA ir jos funkcijomis susijusi korespondencija;

- j) rangovas – asmuo, tiekiantis misijai EUMA prekes arba teikiantis paslaugas, susijusias su misijos veikla;
- k) misijos EUMA transporto priemonė – visos transporto priemonės ir kitų rūšių transportas, nuosavybės teise priklausantis EUMA, jos išsinuomojamas arba frachtuojamas;
- l) misijos EUMA turtas – įranga, įskaitant transporto priemones, ir vartojimo prekės, būtinos misijos EUMA veiklai vykdyti.

2 STRAIPSNIS

Bendrosios nuostatos

1. Misija EUMA ir misijos EUMA personalas laikosi priimančiosios valstybės įstatymų ir kitų teisės aktų bei nesiima jokių veiksmų ar veiklos, kurie nesuderinami su misijos EUMA tikslais.
2. Vykdydama savo funkcijas pagal šį Susitarimą misija EUMA veikia autonomiškai. Priimančioji valstybė gerbia misijos EUMA vientisumą ir tarptautinį pobūdį.
3. Misijos vadovas reguliariai informuoja priimančiosios valstybės vyriausybę apie priimančiosios valstybės teritorijoje dislokuotų misijos EUMA personalo narių skaičių.

3 STRAIPSNIS

Identifikacija

1. Misijos EUMA personalui išduodamos misijos asmens tapatybės kortelės, pagal kurias identifikuojama jų tapatybė, ir jie turi visada jas nešiotis su savimi. Atitinkamoms priimančiosios valstybės valdžios institucijoms pateikiamas misijos asmens tapatybės kortelės pavyzdys.
2. Misijos EUMA transporto priemonės gali būti paženklintos misijos EUMA skiriamaisiais identifikavimo ženklais ir (arba) registracijos numeriais, kurių pavyzdys pateikiamas atitinkamoms priimančiosios valstybės valdžios institucijoms.
3. Misijos vadovo sprendimu misija EUMA turi teisę savo būstinėje ir kitur iškelti ES vėliavą, atskirai arba kartu su priimančiosios valstybės vėliava. Misijos vadovo sprendimu misijos EUMA infrastruktūroje, ant automobilių ir kitų transporto priemonių ir ant uniformų gali būti naudojamos misijoje EUMA dalyvaujančių nacionalinių kontingentų nacionalinės vėliavos ar skiriamieji ženklai.

4 STRAIPSNIS

Sienų kirtimas ir judėjimas priimančiosios valstybės teritorijoje

1. Misijos EUMA personalas ir turtas, įskaitant transporto priemones, kerta priimančiosios valstybės sieną oficialiuose sienos kirtimo punktuose ir tarptautiniais oro erdvės koridoriais.
2. Priimančioji valstybė sudaro palankias sąlygas misijos EUMA personalui ir misijos EUMA turtui, įskaitant transporto priemones, įvažiuoti bei patekti į priimančiosios valstybės teritoriją ir iš jos išvykti bei būti iš jos išgabentam. Misijos EUMA personalas Armėnijos Respublikos valstybinę sieną kerta turėdamas galiojančius pasus. Įvažiuojant į priimančiosios valstybės teritoriją ir iš jos išvykstant, priimančiosios valstybės teritorijoje misijos EUMA personalo nariams, turintiems misijos asmens tapatybės kortelę ar laikiną dokumentą, įrodantį, kad dalyvauja misijoje EUMA, netaikoma muitinės kontrolė ir procedūros, vizų bei imigracijos reikalavimai ir bet kokios kitos rūšies imigracijos kontrolė.
3. Misijos EUMA personalui netaikomos priimančiosios valstybės taisyklės, reglamentuojančios užsieniečių registravimą ir kontrolę, tačiau jie neįgyja teisės nuolat būti ar gyventi priimančiosios valstybės teritorijoje.
4. Misijos EUMA turtui, įskaitant misijos EUMA transporto priemones, atvykstantiems bei patenkantiems į priimančiosios valstybės teritoriją, kertantiems ją bei gabenamiems per ją tranzitu ar išvykstantiems bei išgabenamiems iš jos, turint tikslą paremti misiją EUMA, pagal priimančiosios valstybės įstatymus ir kitus teisės aktus netaikomas reikalavimas pateikti inventoriaus aprašus ar kitus muitinės dokumentus bei neatliekamas jų patikrinimas.

5. Automobiliams ir kitoms transporto priemonėms, naudojamiems misijos EUMA įgyvendinimo tikslais, netaikomi vietiniai licencijavimo ar registravimo reikalavimai. Susiję tarptautiniai standartai ir reglamentai taikomi ir toliau.

Jei reikia, sudaromi 18 straipsnyje nurodyti papildomi susitarimai.

6. Misijos EUMA personalo nariai priimančiosios valstybės teritorijoje gali vairuoti transporto priemones, pilotuoti orlaivius ir naudotis kitomis transporto priemonėmis, jeigu jie turi galiojančius nacionalinius ar tarptautinius atitinkamai vairuotojo pažymėjimus ar piloto pažymėjimus. Priimančioji valstybė, netaikydama mokesčio ar rinkliavos, pripažįsta misijos EUMA personalo turimus vairuotojo pažymėjimus ar piloto pažymėjimus galiojančiais.

7. Misijai EUMA ir misijos EUMA personalui bei jų transporto priemonėms, įrangai ir ištekliams suteikiama galimybė laisvai ir nevaržomai judėti priimančiosios valstybės teritorijoje, įskaitant jos oro erdvę.

Jei reikia, pagal 18 straipsnį galima sudaryti papildomus susitarimus.

8. Misijos EUMA personalas, keliaudamas, kad atliktų oficialias pareigas, gali naudotis viešaisiais keliais, tiltais ir oro uostais nemokėdami muitų, rinkliavų, kelio mokesčių, mokesčių ar kitų privalomųjų mokėjimų. Misija EUMA neatleidžiama nuo pagrįstų privalomųjų mokėjimų už prašomas ir gaunamas paslaugas tomis pačiomis sąlygomis, kurios taikomos paslaugoms, teikiamoms priimančiosios valstybės nacionaliniams subjektams.

5 STRAIPSNIS

Priimančiosios valstybės misijai EUMA suteikiamos privilegijos ir imunitetai

1. Misijos EUMA infrastruktūra turi neliečiamybę. Priimančiosios valstybės atstovai negali į ją įeiti be misijos vadovo sutikimo.
2. Misijos EUMA infrastruktūrai, joje esantiems baldams ir kitam turtui bei jos transporto priemonėms negali būti taikoma krata, rekvizavimas, areštas ar vykdomieji veiksmai.
3. Misijai EUMA, jos nuosavybei ir turtui, kur jie bebūtų ir kas juos turėtų, taikomas imunitetas nuo bet kokių teisinių procesinių veiksmų.
4. Misijos EUMA archyvai ir dokumentai turi neliečiamybę bet kuriuo metu, kad ir kur jie būtų.
5. Misijos EUMA oficiali korespondencija turi neliečiamybę.
6. Misija EUMA pagal priimančiosios valstybės įstatymus ir kitus teisės aktus atleidžiama nuo visų nacionalinių, regioninių ir vietos valdžios mokesčių ir panašaus pobūdžio privalomųjų mokėjimų už įsigytas ir importuojamas prekes, suteiktas paslaugas ir misijos EUMA naudojamą infrastruktūrą, jeigu visa tai skirta misijos EUMA tikslams. Misija EUMA neatleidžiama nuo rinkliavų, mokesčių ar privalomųjų mokėjimų, mokamų už suteiktas paslaugas.

7. Priimančioji valstybė, laikydama savo teisės aktų, leidžia įvežti prekes, reikalingas misijos EUMA tikslams, ir atleidžia nuo visų muitų, rinkliavų, kelių mokesčių, mokesčių ir panašaus pobūdžio privalomųjų mokėjimų už šias prekes, išskyrus mokesčius už sandėliavimą, vežimą ir kitas užsakytas ir suteiktas paslaugas.

6 STRAIPSNIS

Priimančiosios valstybės misijos EUMA personalui suteikiamos privilegijos ir imunitetai

1. Misijos EUMA personalo narių negalima suimti ar sulaikyti.
2. Misijos EUMA personalo dokumentai, korespondencija ir nuosavybė turi neliečiamybę, išskyrus tuos atvejus, kai taikomos pagal šio straipsnio 6 dalį leidžiamos vykdymo priemonės.
3. Misijos EUMA personalas bet kuriomis aplinkybėmis turi imunitetą priimančiosios valstybės baudžiamosios jurisdikcijos atžvilgiu. Tai, kad misijos EUMA personalo nariams yra suteiktos privilegijos ir jie turi imunitetą priimančiosios valstybės baudžiamosios jurisdikcijos atžvilgiu, nereiškia, kad siunčiančioji valstybė jų atžvilgiu neturi jurisdikcijos. Misijos EUMA personalo narių imunitetą priimančiosios valstybės baudžiamosios jurisdikcijos atžvilgiu atitinkamais atvejais gali panaikinti atitinkama siunčiančioji valstybė ar ES institucija. Toks panaikinimas visada turi būti aiškiai suformuluotas.

4. Misijos EUMA personalo nariai turi imunitetą priimančiosios valstybės civilinės ir administracinės jurisdikcijos atžvilgiu dėl visko, kas jų pasakyta ar parašyta, ir dėl visų veiksmų, padarytų atliekant savo oficialias funkcijas. Jeigu prieš misijos EUMA personalo narius pradėdama civilinė byla priimančiosios valstybės teisme, apie tai nedelsiant pranešama misijos vadovui ir siunčiančiosios valstybės kompetentingai institucijai ar ES institucijai. Misijos vadovas ir siunčiančiosios valstybės kompetentinga institucija ar ES institucija prieš pradėdant teisminį procesą teismui patvirtina, ar atitinkamą veiksmą misijos EUMA personalo nariai padarė atlikdami savo oficialias funkcijas. Jeigu veiksmas buvo padarytas atliekant oficialias funkcijas, teisminis procesas nepradedamas ir taikomos 16 straipsnio nuostatos. Jeigu veiksmas buvo padarytas neatliekant oficialių funkcijų, teisminis procesas gali būti tęsiamas. Misijos vadovo ir siunčiančiosios valstybės kompetentingos institucijos ar ES institucijos patvirtinimas yra įpareigojantis priimančiosios valstybės teismo atžvilgiu; priimančioji valstybė negali jo užginčyti. Jei misijos EUMA personalo nariai pradeda teisminį procesą, jie nebegali remtis imunitetu jurisdikcijos atžvilgiu dėl priešiškinio, tiesiogiai susijusio su pagrindiniu ieškiniu.

5. Misijos EUMA personalo nariai neprivalo duoti liudytojo parodymus.

6. Misijos EUMA personalo nariams negalima taikyti jokių vykdymo priemonių, išskyrus atvejus, kai jiems iškeliama su jų oficialiomis funkcijomis nesusijusi civilinė byla. Misijos EUMA personalo narių nuosavybė, kuri, kaip patvirtino misijos vadovas, yra reikalinga jų oficialioms funkcijoms atlikti, negali būti konfiskuojama vykdant teismo sprendimą, sprendimą ar nutartį. Civilinėse bylose netaikomi jokie apribojimai misijos EUMA personalo narių asmens laisvei ar kitos suvaržymo priemonės.
7. Tai, kad misijos EUMA personalo nariai turi imunitetą priimančiosios valstybės jurisdikcijos atžvilgiu, nereiškia, kad atitinkamos siunčiančiosios valstybės jų atžvilgiu neturi jurisdikcijos.
8. Misijos EUMA personalo nariams misijai EUMA suteiktų paslaugų atžvilgiu netaikomos socialinės apsaugos nuostatos, kurios gali galioti priimančiojoje valstybėje.
9. Misijos EUMA personalo narių tarnybinės pajamos ir atlyginimai, kuriuos jiems moka EUMA arba siunčiančiosios valstybės, bei pajamos, gaunamos ne priimančiojoje valstybėje, neapmokestinamos priimančiosios valstybės mokesčiais.
10. Priimančioji valstybė, laikydamasi savo teisės aktų, leidžia įvežti misijos EUMA personalo narių asmeniniam naudojimui skirtus daiktus ir atleidžia nuo visų su tokiais daiktais susijusių maitų, mokesčių ir susijusių privalomųjų mokėjimų, išskyrus mokesčius už sandėliavimo, pervežimo ir panašias paslaugas. Priimančioji valstybė taip pat leidžia tokius daiktus išsivežti. Misijos EUMA personalo nariai atleidžiami nuo PVM ir mokesčių už vidaus rinkoje įsigytas prekes ar suteiktas paslaugas pagal priimančiosios valstybės teisės aktus.

11. Misijos EUMA personalo narių asmeninis bagažas netikrinamas, išskyrus atvejus, kai yra rimtų priežasčių manyti, kad jame yra daiktų, kurie nėra skirti misijos EUMA personalo narių asmeniniam naudojimui, arba daiktų, kuriuos įvežti ar išvežti draudžiama įstatymu arba kuriems taikomos priimančiosios valstybės karantino taisyklės. Tokio asmeninio bagažo patikrinimas atliekamas tik dalyvaujant atitinkamam misijos EUMA personalo nariui arba misijos EUMA įgaliotam atstovui.

7 STRAIPSNIS

Vietoje įdarbintas personalas

Vietoje įdarbintas personalas naudojasi privilegijomis ir imunitetais tik tiek, kiek tai leidžia priimančioji valstybė. Tačiau priimančioji valstybė naudojasi jurisdikcija to personalo atžvilgiu pernelyg nekliudydama vykdyti misijos EUMA funkcijų.

8 STRAIPSNIS

Baudžiamoji jurisdikcija

Siunčiančiosios valstybės kompetentingos institucijos turi teisę priimančiosios valstybės teritorijoje pagal atitinkamą siunčiančiosios valstybės teisę viso misijos EUMA personalo atžvilgiu naudotis baudžiamąja jurisdikcija ir taikyti drausmines priemones.

9 STRAIPSNIS

Saugumas

1. Priimančioji valstybė, kiek leidžia jos pačios galimybės, visiškai prisiima atsakomybę dėl misijos EUMA personalo saugumo.
2. 1 dalies tikslais priimančioji valstybė imasi visų reikalingų priemonių misijos EUMA ir misijos EUMA personalo apsaugai, saugai ir saugumui užtikrinti. Visos konkrečios nuostatos, kurias pasiūlo priimančioji valstybė, prieš įgyvendinimą suderinamos su misijos vadovu. Priimančioji valstybė leidžia vykdyti ir be jokio mokesčio remia veiksmus, susijusius su misijos EUMA personalo medicinine evakuacija.

Jei reikia, sudaromi 18 straipsnyje nurodyti papildomi susitarimai.

10 STRAIPSNIS

Uniforma

1. Misijos EUMA personalo nariai gali dėvėti savo nacionalinę uniformą arba civilinę aprangą su misijos EUMA skiriamaisiais ženklais.
2. Uniformos dėvėjimą reglamentuoja misijos vadovo nustatytos taisyklės.

11 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas ir galimybė naudotis informacija

1. Priimančioji valstybė visapusiškai bendradarbiauja su misija EUMA bei misijos EUMA personalu ir teikia jiems visapusišką paramą.
2. Jeigu paprašoma ir jeigu to reikia misijai EUMA įvykdyti, priimančioji valstybė misijos EUMA personalui suteikia galimybę naudotis:
 - a) priimančiosios valstybės žinioje esančia infrastruktūra, vietovėmis ir oficialiomis transporto priemonėmis, kurių reikia misijos EUMA įgaliojimams vykdyti;
 - b) priimančiosios valstybės žinioje esančiais dokumentais, medžiaga ir informacija, kurių reikia misijos EUMA įgaliojimams vykdyti.

Jei reikia, pirmos pastraipos tikslais sudaromi 18 straipsnyje nurodyti papildomi susitarimai.

3. Misijos vadovas ir priimančioji valstybė reguliariai konsultuojasi ir imasi tinkamų priemonių, kad visais atitinkamais lygiais užtikrintų glaudžius tarpusavio ryšius. Priimančioji valstybė gali skirti ryšių su misija EUMA palaikymo pareigūną.

12 STRAIPSNIS

Priimančiosios valstybės parama ir sutarčių sudarymas

1. Priimančioji valstybė padeda misijai EUMA surasti tinkamą infrastruktūrą, jei to buvo paprašyta.
2. Jei reikia ir yra galimybė, priimančioji valstybė nemokamai suteikia jai priklausančią infrastruktūrą. Priimančioji valstybė nereikalauja jokios kompensacijos už tokios infrastruktūros statybas, pakeitimus ar modifikacijas.

Privatiems subjektams priklausanti infrastruktūra, jei tokios infrastruktūros paprašoma misijos EUMA administracinei ir operacinei veiklai vykdyti, yra suteikiama sudarant tinkamus sutartinio pobūdžio susitarimus.

3. Atsižvelgdama į turimas priemones ir galimybes, priimančioji valstybė padeda rengiant, steigiant, vykdančią ir remiant misiją EUMA, įskaitant bendrą naudojamą infrastruktūrą ir įrangą misijos EUMA ekspertų reikmėms.
4. Priimančiosios valstybės pagalba ir parama misijai EUMA teikiama bent tokiomis pačiomis sąlygomis, kaip ir priimančiosios valstybės piliečiams teikiama pagalba ir parama.
5. Misija EUMA turi pagal priimančiosios valstybės teisės aktus savo misijai įvykdyti būtina teisnumą ir veiksnumą, kurio reikia visų pirma banko sąskaitoms atidaryti, turtui įsigyti ar jį perleisti ir norint būti teisinio proceso šalimi.

6. Priimančiojoje valstybėje misijos EUMA sudarytoms sutartims taikytina teisė nustatoma atitinkamomis tų sutarčių nuostatomis.
7. Misijos EUMA sudarytose sutartyse galima numatyti, kad šio Susitarimo 15 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodyta ginčų sprendimo tvarka taikoma ginčams, kylantiems dėl sutarties įgyvendinimo.
8. Priimančioji valstybė sudaro palankias sąlygas sutartims, kurias misijos tikslu misija EUMA sudaro su komerciniais subjektais, įgyvendinti.

13 STRAIPSNIS

Misijos EUMA personalo narių mirties atvejai

1. Misijos vadovas turi teisę pasirūpinti mirusio misijos EUMA personalo nario palaikų ir jo asmeninės nuosavybės pargabenimu į tėvynę ir šiuo tikslu imtis tinkamų priemonių.
2. Misijos EUMA personalo nario mirties atveju autopsija atliekama tik gavus atitinkamos valstybės sutikimą ir dalyvaujant misijos EUMA atstovui ir (arba) atitinkamos valstybės atstovui.
3. Priimančioji valstybė ir misija EUMA visapusiškai bendradarbiauja siekdamos kuo anksčiau pargabenti misijos EUMA personalo nario palaikus į tėvynę.

14 STRAIPSNIS

Komunikacijos

1. Misija EUMA gali įrengti radijo signalo siuntimo ir priėmimo stotis bei palydovines sistemas ir jomis naudotis. Ji bendradarbiauja su priimančiosios valstybės kompetentingomis institucijomis, kad būtų išvengta konfliktų naudojant atitinkamus dažnius. Priimančioji valstybė suteikia nemokamą prieigą prie dažnių spektro.
2. Misija EUMA turi teisę misijos EUMA tikslais be jokių apribojimų naudotis radijo ryšiu (įskaitant palydovinį, judrųjį ryšį ir ryšį portatyvine radijo įranga), telefono, interneto, telegrafo ir faksimiliniu ryšiu bei kitomis priemonėmis, taip pat teisę sumontuoti įrangą, būtiną tokių ryšių palaikymui misijos EUMA infrastruktūroje ir tarp jos infrastruktūrų, įskaitant kabelių ir antžeminių linijų tiesimą.
3. Jai priklausančioje infrastruktūroje misija EUMA gali pasirūpinti būtinomis priemonėmis dėl pašto, adresuoto misijai EUMA ir (arba) jos personalui arba kurį siunčia misija EUMA ir (arba) jos personalas, perdavimo.

15 STRAIPSNIS

Ieškiniai mirties, sužalojimo, patirtos žalos ir praradimo atveju

1. Misija EUMA, misijos EUMA personalas, ES ir siunčiančiosios valstybės neatsako už žalą civilių gyventojų arba valstybės turtui, arba už tokio turto praradimą, jei tai buvo neišvengiama dėl operatyvinės veiklos arba jei tai atsitiko dėl veiklos, susijusios su visuomenės neramumais ar misijos EUMA apsauga.
2. Siekiant taikiai išspręsti ginčą, ieškiniai dėl žalos civilių gyventojų arba valstybės turtui, arba dėl tokio turto praradimo, kurie nepatenka į 1 dalies taikymo sritį, taip pat ieškiniai asmenų mirties arba sužalojimo atveju, ir ieškiniai dėl žalos misijos EUMA turtui arba dėl tokio turto praradimo, persiunčiami misijai EUMA per priimančiosios valstybės kompetentingas institucijas, jei tai yra priimančiosios valstybės juridinių ar fizinių asmenų pareikšti ieškiniai, arba persiunčiami priimančiosios valstybės kompetentingoms institucijoms, jei tai yra ieškiniai, kuriuos pareiškė misija EUMA.
3. Nepavykus ginčo išspręsti taikiai, ieškinys perduodamas ieškinių nagrinėjimo komisijai, kurią sudaro toks pat misijos EUMA ir priimančiosios valstybės atstovų skaičius. Ginčas išsprendžiamas bendru susitarimu.
4. Tuo atveju, jei ieškinių nagrinėjimo komisija ginčo negali išspręsti, ginčą dėl ieškinių, neviršijančių 40 000 EUR, diplomatinėmis priemonėmis sprendžia priimančioji valstybė ir ES atstovai. Ginčai dėl ieškinių, viršijančių tą sumą, perduodami arbitražo teismui, kurio sprendimai yra privalomi.

5. 4 dalyje nurodytą arbitražo teismą sudaro trys arbitrai, kurių vieną skiria priimančioji valstybė, antrą – misija EUMA, o trečią – bendrai priimančioji valstybė ir misija EUMA. Tais atvejais, kai viena iš Šalių nepaskiria arbitro per dvejų mėnesių laikotarpį, arba kai priimančioji valstybė ir misija EUMA negali susitarti dėl trečiojo arbitro paskyrimo, tą arbitražą skiria Europos Sąjungos Teisingumo Teismo pirmininkas.

6. Misija EUMA ir priimančiosios valstybės administracinės valdžios institucijos sudaro administracinį susitarimą, kuriuo nustatomi ieškinių nagrinėjimo komisijos ir arbitražo teismo įgaliojimai, šiuose organuose taikytina tvarka ir ieškinių pateikimo sąlygos.

16 STRAIPSNIS

Ryšiai ir ginčai

1. Visus klausimus, kylančius dėl šio Susitarimo taikymo, bendrai svarsto misijos EUMA atstovai ir priimančiosios valstybės kompetentingos institucijos.
2. Nepavykus iš anksto susitarti, ginčus dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo vien tik diplomatinėmis priemonėmis tarpusavyje sprendžia priimančioji valstybė ir ES atstovai.

17 STRAIPSNIS

Kitos nuostatos

1. Priimančiosios valstybės vyriausybė yra atsakinga už tai, kad atitinkamos priimančiosios valstybės vietos valdžios institucijos įgyvendintų šiame Susitarime numatytas misijos EUMA ir misijos EUMA personalo privilegijas, imunitetus bei teises ir jų laikytųsi.
2. Nė viena šio Susitarimo nuostata nesiekama nukrypti nuo teisių, kurios gali būti suteiktos ES valstybei narei arba bet kuriai kitai valstybei, prisidedančiai prie misijos EUMA pagal kitus susitarimus, ir nė viena nuostata negali būti aiškinama kaip leidžianti nukrypti nuo tų teisių.

18 STRAIPSNIS

Įgyvendinimo susitarimai

Taikant šį Susitarimą, operatyvinius, administracinius ir techninius klausimus galima reglamentuoti atskirais misijos vadovo ir priimančiosios valstybės administracinių valdžios institucijų susitarimais.

19 STRAIPSNIS

Įsigaliojimas ir nutraukimas

1. Šis Susitarimas taikomas nuo 2023 m. vasario 20 d.
2. Šis Susitarimas įsigalioja tą dieną, kurią Šalys viena kitai praneša, kad tam tikslui reikalingos vidaus procedūros yra baigtos. Pranešimai siunčiami Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui ir Armėnijos Respublikos [...] ministerijai.
3. Šis Susitarimas galioja iki paskutinių misijos EUMA personalo narių išvykimo dienos, apie kurią praneša misija EUMA.
4. Tačiau šis Susitarimas gali būti iš dalies keičiamas arba nutraukiamas rašytiniu Šalių susitarimu.

5. Šio Susitarimo nutraukimas neturi įtakos teisėms ar įsipareigojimams, atsirandantiems vykdant šį Susitarimą iki tokio nutraukimo.

Sudaryta ... m. ... d.

Europos Sąjungos vardu

Armėnijos Respublikos vardu

